

Uchwała nr 28/2020
Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 11 marca 2020 r.

w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nagród
Ministra Sprawiedliwości dla nauczycieli akademickich

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lutego 2020 r. (DLPK-III.450.3.2019), rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw, stosownie do art. 329 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r., poz.85), Rada Główna uchwała, co następuje.

Ze względu na dużą liczbę usterek projektu, Rada Główna **negatywnie** opiniuje przedłożony projekt rozporządzenia.

UZASADNIENIE

1. Przedłożony dokument jest zredagowany w sposób, który rodzi wiele poważnych uwag krytycznych a w praktyce wzbudzać będzie problemy interpretacyjne.
2. Tytuł Rozporządzenia wskazuje kategorię nauczycieli akademickich w ogóle a zgodnie z §1 pkt. 1) dotyczy jedynie nauczycieli akademickich zatrudnionych „w uczelni służb państwowych”. Nie wiadomo czy jest to błąd pisarski czy też chodzi o jedną uczelnię. Podnosząc tę kwestię należy przeanalizować zgodność tego postanowienia z §9 pkt 1) lit.b) i c) oraz pkt.2). Chodzi m.in. o doprecyzowanie w stosunku do jakich osób podmioty wskazane w w/w przepisach mogą wnioskować o nagrody. Ponadto nazwy podmiotów wskazanych pod lit.b) należy dostosować do nazewnictwa ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 2018 r.
3. Nie jest jasne czy osiągnięcia, o których mowa w §2 ust. 1 należy traktować łącznie czy selektywnie (wszystkie trzy obszary czy wystarczy jeden). Intuicyjnie chodzi o wariant drugi ale warto to doprecyzować aby uniknąć kontrowersji interpretacyjnych.
4. W §2 ust.1 pkt. 1) mowa o wybitnych publikacjach naukowych, do których zalicza się w szczególności artykuły i monografie naukowe. Celowe byłoby doprecyzowanie desygnatów kategorii wybitne publikacje, skoro w szczególności mogą to być artykuły lub monografie naukowe (zresztą w ten sam sposób określone w ust.2 lit. 1). Podobnie, w pkt. 2) nader ogólnikowo zapisano kryterium „działalność naukową mającą wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki”. Natomiast w pkt.3) za wystarczające jest aby kandydat „prowadził innowacyjne badania naukowe”, choć w ust.2 pkt.3) doprecyzowano, że chodzi o efekty takich badań. W praktyce rozróżnienie badań mających wpływ na społeczeństwo i gospodarkę oraz efektów innowacyjnych

badan będzie nastrożać problemów interpretacyjnych i niesie za sobą ryzyko subiektywności i arbitralności oceny.

5. Należałoby poprawić redakcję §3 ust. 1 i 2. W szczególności chodzi o to, że w ust.1 pkt.1) mowa o innowacyjnych metodach a w ust.2 pkt.1) pojawia się niejasne sformułowanie „wykazanie mierzalnych efektów dydaktycznych tych metod”. Gdyby literalnie traktować oba przepisy to w ust.1 powinno być za mierzalne efekty innowacyjnych metod prowadzenia zajęć. Choć w tym ujęciu nie wiadomo, czy nagrodzonym ma być twórca metody, czy ten co je stosuje a nie musi to być ta sama osoba czy nawet zespół.
6. Nie wiadomo jakie jest kryterium rozróżnienia nowatorskich materiałów dydaktycznych i wybitnych podręczników akademickich, gdyż te drugie także są materiałami dydaktycznymi. Ponadto należałoby poprawić redakcję §3 ust.2 pkt. 2) gdyż w istocie nie chodzi o prezentację materiałów a ich opracowanie, w tym utrwalonych na informatycznych nośnikach danych. Warto zwrócić uwagę, że w tej formie przygotowuje się także podręczniki akademickie.
7. Gruntownego przerehabilitowania wymaga §4. m.in. ze względu na osobliwe rozumienie działalności wdrożeniowej (utożsamiane np. z poprawą jakości badań lub prac rozwojowych czy opracowaniem programów kształcenia i doskonalenia zawodowego).
8. W ugruntowanym w obszarze R&D znaczeniu przedstawienie wyników badań naukowych nie jest równoznaczne z działalnością wdrożeniową (§4 ust.2 pkt.1).
9. Niezrozumiały jest zapis §4 ust.2. pkt.2).
10. Nie jest jasne czy w §7 pkt. 2) w każdej z trzech kategorii mają być dwie nagrody czy też mogą wystąpić inne proporcje.
11. Trudno uzasadnić dlaczego maksymalna wysokość nagrody za działalność dydaktyczną jest znacząco mniejsza niż w pozostałych kategoriach. Można to bowiem traktować jako swoistą dyskryminację dydaktyki, co w uczelni służb państwowych wydaje się nieuzasadnione.
12. W §11 ust.1 pkt.2 lit. a) wprowadzono trudno zrozumiałe rozróżnienie osób uprawnionych do rekomendacji. W szczególności nie wiadomo dlaczego pod lit. a) wskazano jedynie doktora habilitowanego. Nawet gdyby przyjąć, że gro osób z tytułem profesora posiada stopień doktora habilitowanego to występuje także kategoria profesorów bez habilitacji.
13. W §11 ust.1 pkt.3) nie wiadomo dlaczego nie może to być uchwała senatu lub równorzędnego organu uczelni (lepszy zwrot niż najwyższy organ kolegialny) natomiast wymagana jest kopia wyciągu z protokołu odzwierciedlająca „przebieg głosowania nad wnioskiem”.
14. Nader „oryginalne” jest rozwiązanie polegające na wymaganiu przedłożenia oświadczenia kandydata o nieukaraniu karą dyscyplinarną lub niekaralności. W szczególnym przypadku wymagałoby to zwrócenie się przez Ministra Sprawiedliwości do kandydata o takie oświadczenie w związku z zamiarem przyznania mu nagrody.

15. Literalne znaczenie §12 prowadzić może do sytuacji gdy poprawiony wniosek będzie innym wnioskiem niż pierwotnie złożony.
16. W Projekcie brak określenia z jakich środków wypłaca się nagrody Ministra Sprawiedliwości, bo w §16 określono jedynie, że „Nagroda jest wypłacana [przez] uczelnię jednorazowo na rachunek bankowy wskazany przez nagrodzoną osobę”.
17. W części dane kandydata we wzorze Wniosku punkt „udział procentowy w powstaniu osiągnięcia” dodać „W przypadku nagród zespołowych”.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Minister Sprawiedliwości.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Zbigniew Marciniak